

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ج.ا.ا.

نوع مستند: سند

موضوع: آیین نامه

عنوان: آیین نامه پذیرش و عضویت کتابخانه ملی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

National Library & Archives of IR of Iran

آیین نامه

پذیرش و عضویت کتابخانه ملی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

فهرست مطالب

۱. فصل اول : کلیات

ماده ۱: تعاریف

۲. فصل دوم :

ماده ۲: انواع عضویت

ماده ۳: شرایط لازم و نحوه عضویت

ماده ۴: مدارک لازم جهت عضویت

ماده ۵: امور مالی و اجرایی عضویت

ماده ۶: تمدید، تعویض و صدور المثنی

۳. فصل ۳: سایر مقررات

فصل اول : کلیات

ماده ۱- تعاریف

- 1-1 - سازمان: منظور از سازمان در این آیین نامه " سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران " است.
- 1-2 کتابخانه: منظور از کتابخانه "کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران" است.
- 1-3- مدیریت اطلاع رسانی: منظور از مدیریت اطلاع رسانی، اداره کل اطلاع رسانی با شرح وظایف آن در کتابخانه ملی ایران است.
- 1-4 - کمیته ویژه عضویت: کمیته ای است متشکل از معاون کتابخانه ملی، مدیر کل حراست، مدیر کل اطلاع رسانی و رئیس اداره عضویت که وظیفه رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره تخلفات اعضای کتابخانه را برعهده دارد. همچنین موارد درخواستهای ویژه ای از عضویت که در مقررات آیین نامه لحاظ نشده در این کمیته مطرح می گردد. تصمیمات این کمیته قطعی و لازم الاجرا است.
- 1-5 - عضویت ویژه: عضویتی است که به افرادی تعلق می گیرد که به صورت ویژه، بدون محدودیت زمانی و رایگان به عضویت سازمان اسناد و کتابخانه ملی در می آیند و از خدمات آن بهره مند می شوند.
- 1-6 - عضویت عادی: این عضویت، شامل حال کسانی می گردد که از شرایط لازم برای عضویت برخوردارند و بر اساس قرار گرفتن در دو سطح عمومی و تخصصی برای مدت زمانی معین از خدمات کتابخانه استفاده می نمایند.
- 1-7 - عضویت موقت: عضویتی است که برای مدتی محدود در موارد خاص بنا به صلاحدید مسئولین ذیربط و تأیید مدیرکل اطلاع رسانی و رئیس گروه اداره عضویت، جهت برطرف کردن نیازهای ضروری اطلاعاتی و مقطعی برای افرادی که غالباً از طرف سازمان ها، ادارات و ... به کتابخانه مراجعه می کنند صادر می گردد.
- 1-8 - شاغلان سازمان: منظور، کارکنان رسمی، پیمانی و قراردادی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران است.
- 1-9 - خدمات سازمان: عبارت است از خدمات اطلاع رسانی، خدمات مرجع، استفاده از فضاهای مطالعاتی و پژوهشی، دسترسی به منابع کتابخانه، دریافت منابع، امانت منابع، خدمات رایانه ای، خدمات دیداری و شنیداری و خدمات رفاهی.
- 1-10 - کارت عضویت: عبارت است از کارتی که پس از احراز شرایط عضویت با تکمیل فرم الکترونیکی و اختصاص کد عضویت و اعتبار تعریف شده برای فرد متقاضی، جهت استفاده از خدمات سازمان صادر می شود.
- 1-11 - کارت مهمان: کارتی است که در مواقع ضروری برای افرادی که شرایط عضویت را نداشته و یا تمایل به عضویت ندارند، جهت استفاده از منابع و فقط یک بار در طول سال صادر می شود.
- 1-12 - شماره عضویت: عبارت است از شماره منحصر به فردی که به اعضا اختصاص داده شده و روی کارت عضویت نیز درج می گردد.
- 1-13 - منظور از اعضای خانواده درجه یک صرف پدر، مادر، خواهر، برادر، همسر و فرزند است.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

فصل دوم : عضویت

ماده 2- انواع عضویت

2-1- عضویت ویژه

۱-۱-۲ - شرایط عضویت ویژه

- ۱-۱-۱-۲ - این نوع عضویت شامل افراد مندرج در بند (۲-۱-۲) می باشد.
- ۱-۱-۲-۲ - عضویت این افراد به صورت دائمی است و محدودیت زمانی برای پایان اعتبار کارت آنان وجود ندارد.
- ۱-۱-۲-۳ - ارائه خدمات و امکانات به این اعضا در بخش های مختلف در بالاترین حدی است که در مقررات آن بخش، پیش بینی شده است.
- ۱-۱-۲-۴ - تأیید احراز این سطح صرفا توسط رئیس سازمان انجام می گیرد.
- ۱-۱-۲-۵ - عضویت و استفاده از همه خدمات سازمان برای این افراد رایگان است.

۱-۱-۲ - افرادی که در عضویت ویژه قرار می گیرند

- ۱-۱-۲-۱ - رؤسای سه قوه (مقننه، مجریه، قضائیه) و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام
- ۱-۱-۲-۲ - معاونین رئیس جمهور و پستهای همتراز، نواب رئیس مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای نگهبان
- ۱-۱-۲-۳ - وزرا و پست های هم تراز و رؤسای کمیسیون های مجلس شورای اسلامی
- ۱-۱-۲-۴ - مراجع تقلید
- ۱-۱-۲-۵ - رؤسای فرهنگستان های جمهوری اسلامی ایران
- ۱-۱-۲-۶ - اعضای پیوسته فرهنگستان های جمهوری اسلامی ایران
- ۱-۱-۲-۷ - رؤسای سازمان اسناد و کتابخانه ملی
- ۱-۱-۲-۸ - معاونین سازمان اسناد و کتابخانه ملی
- ۱-۱-۲-۹ - اعضاء هیات علمی با رتبه استاد کامل

۲-۲ - عضویت تخصصی

۱-۲-۲ - شرایط عضویت تخصصی

- ۱-۲-۲-۱ - این نوع عضویت شامل افراد مندرج در بند (۲-۲-۲) می باشد.
- ۱-۲-۲-۲ - مدت عضویت برای این افراد حداکثر یک سال است.
- ۱-۲-۲-۳ - ارائه خدمات، امکانات، محل های دسترسی و هزینه ها در هر سال بر اساس دستورالعملی می

باشد که به تصویب هیأت اجرایی سازمان میرسد.

2-2-2 - افرادی که در عضویت تخصصی قرار می گیرند

2-2-2-1 - نخبگان و مخترعان

2-2-2-2 - فارغ التحصیلان دکترای تخصصی، دکترای حرفه ای، کارشناسی ارشد و حداقل سطح سه حوزه

2-2-2-3 - شاغلان به تحصیل در مقطع دکترای تخصصی و طلاب شاغل به تحصیل در سطح چهار حوزه

2-2-2-4 - پدیدآورندگان کتاب علمی - تخصصی

2-2-2-5 - نویسندگان مقالات علمی با درجه ISI، علمی - پژوهشی و علمی - ترویجی و نیز ارائه شده در کنفرانسهای بین المللی

2-2-2-6 - دارندگان مدارک درجه یک، دو و سه هنری (با تأیید از وزارت ارشاد اسلامی)

2-2-2-7 - معلولین جسمی - حرکتی، نابینایان و کم بینایان و ناشنوایان

2-2-2-8 - کارمندان و بازنشستگان سازمان، حافظان کل قرآن کریم، جانبازان و ایثارگران، اهداکنندگان مجموعه های نفیس، بازنشستگان دولت، قهرمانان ملی و جهانی؛ با حداقل مدرک کارشناسی

3-2 - عضویت عمومی

2-3-1 - شرایط عضویت عمومی

2-3-1-1 - این نوع عضویت شامل افراد مشروحه در بند (2-3-2) می باشد .

2-3-1-2 - مدت عضویت برای این افراد حداکثر یک سال است.

2-3-1-3 - ارائه خدمات، امکانات، محل های دسترسی و هزینه ها در هر سال بر اساس دستورالعملی می باشد که به تصویب هیأت اجرایی سازمان می رسد.

2-3-2 - افرادی که در عضویت عمومی قرار می گیرند

2-3-2-1 - فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

2-3-2-2 - دانشجویان مقطع دکترای حرفه ای و کارشناسی ارشد پیوسته ترم ده به بالا

2-3-2-3 - طلاب شاغل به تحصیل در سطح سه حوزه

2-3-2-4 - کسانی که به شرح زیر، یکی از بندهای تبصره عضویت مندرج در ماده 3 در کتابخانه ملی شامل

آنان شده‌است:

الف. حافظان کل قرآن کریم

ب. جانبازان، ایثارگران و اعضای درجه یک خانواده شهدا، جانبازان و ایثارگران

ج. قهرمانان ورزشی ملی و جهانی

د. اهدا کنندگان مجموعه های نفیس به سازمان اسناد و کتابخانه ملی و اعضاء درجه یک خانواده آنها

ه. بازنشستگان دولت

ماده 3- شرایط لازم جهت عضویت در کتابخانه ملی

حداقل شرایط لازم تحصیلی برای عضویت در کتابخانه ملی فارغ‌التحصیلی در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته یا سطح سه حوزه و نیز دکترای حرفه ای و کارشناسی ارشد پیوسته از ترم ده به بالا است. همچنین افراد ذیل می توانند با حداقل مدرک پیش دانشگاهی (دیپلم قدیم) از خدمات سازمان استفاده نمایند

3- 1- پدیدآورندگان کتب و مقالات علمی و تخصصی

تبصره - تنها پدید آورندگانی می توانند بدون برخورداری از حداقل اشتغال به تحصیل در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد به عضویت پذیرفته شوند که کتاب علمی- تخصصی تألیف کرده باشند و یا مقاله آنها در یکی از مجلات علمی با درجه ISI ، علمی- پژوهشی یا علمی-ترویجی چاپ شده باشد و یا در یکی از کنفرانس های بینالمللی ارائه شده باشد. 3- 2- نخبگان

3- 3- مخترعان

3- 4- حافظان کل قرآن کریم

3- 5- اهدا کنندگان مجموعه های نفیس به سازمان اسناد و کتابخانه ملی و اعضاء درجه یک خانواده آنها

3- 6- دارندگان مدرک درجه یک، دو و سه هنری با تأیید از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

3- 7- جانبازان و ایثارگران

تبصره: اعضای درجه یک خانواده شهدا، جانبازان و ایثارگران می توانند با حداقل مدرک لیسانس از خدمات سازمان بهره مند شوند.

3- 8- معلولین جسمی- حرکتی، نابینایان، کم بینایان و ناشنوایان

3- 9- قهرمانان ورزشی ملی و جهانی

3- 10- بازنشستگان دولت

3- 11- کارکنان و بازنشستگان سازمان (اعم از رسمی، پیمانی و قراردادی) و خانواده درجه یک آنان

تبصره - اعتبار کارت عضویت همکاران رسمی، پیمانی و قراردادی و خانواده های درجه یک آنها به مدت 5 سال در نظر گرفته میشود.

ماده 4 - مدارک لازم جهت عضویت

ارائه اصل و کپی هریک از مدارکی که در زیر ذکر می شود، لازم است. بنابراین اسکن یا کپی مدارک، به تنهایی قابل قبول نیست.

4 - 1 - تکمیل فرم الکترونیکی عضویت

4 - 2 - کارت ملی و شناسنامه

4 - 3 - آخرین مدرک تحصیلی یا گواهینامه موقت پایان تحصیلی برای فارغ التحصیلان مقاطع تحصیلی

تبصره 1 - آقایانی که به دلیل اعزام به خدمت سربازی مدرک فارغ التحصیلی خود را دریافت نکرده اند، می توانند با اصل نامه ای که دانشگاه برای مراجع نظام وظیفه صادر کرده است (اتمام معافیت تحصیلی) ثبت نام کنند.

تبصره 2 - فارغ التحصیلان دکترای حرفه ای و اعضاء هیئت علمی می توانند با ارائه کارت معتبر خود ثبت نام کنند.

تبصره 3 - فارغ التحصیلانی که مدارک آنها از یکی از دانشگاههای خارج از کشور صادر شده، مدرک آنها باید به مهر تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت امور خارجه با سفارتخانه و کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در آن کشور، ممهور باشد؛ در غیر این صورت مدرک ارائه شده جهت احراز شرایط عضویت مورد قبول نیست.

تبصره 4 - کارت عضویت اتباع خارجی پس از دریافت تمامی مدارک، بررسی و استعلام از مراجع ذیربط، صادر خواهد شد.

4 - 4 - کارت دانشجویی معتبر و گواهی اشتغال به تحصیل از دانشگاه برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد، دکتری و طلاب حوزوی سطح 3 و بالاتر

تبصره 1 - گواهی اشتغال به تحصیل در صورتی مورد قبول است که علاوه بر دارا بودن مهر و امضاء دانشگاه، مقطع تحصیلی و شماره دانشجویی در آن ذکر شده باشد.

تبصره 2 - کارت دانشجویی ارائه شده، حتما باید معتبر و غیر موقت باشد و هولوگرام و تاریخ اعتبار بر روی آن قابل مشاهده باشد.

4 - 5 - مدرک لازم جهت احراز شرایط عضویت برای مشمولان مندرج در ماده 3 این آیین نامه؛ شامل:

4 - 5 - 1 - کتاب و مجله محتوی مقاله تخصصی چاپ شده برای پدیدآورندگان

تبصره - در مورد کتاب و مقالاتی که در سازمان به ثبت رسیده و اطلاعات آن در نرم افزار رسا موجود است نیاز به ارائه نسخه اصلی کتاب و مقاله نیست. |

- 4 - 5 - 2 - گواهی ثبت اختراع برای مخترعان
- 4 - 5 - 3 - گواهی از مراجع ذیصلاح در خصوص احراز شرایط نخبگی توسط نخبگان
- 4 - 5 - 4 - گواهی یا کارت معتبر جهت احراز شرایط مربوطه برای ایثارگران و جانبازان و اعضای درجه یک خانواده آنها و اعضای درجه یک خانواده شهداء
- 4 - 5 - 5 - کارت و حکم بازشستگی برای بازنشستگان دولت
- 4 - 5 - 6 - گواهی یا کارت معتبر معلولیت، نابینایی، کم بینایی و ناشنوایی از سازمان بهزیستی کشور، برای دارندگان این شرایط
- 4 - 5 - 7 - گواهینامه درجه یک، دو و سه هنری با تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای هنرمندان
- 4 - 5 - 8 - مدرک تخصصی حافظان کل قرآن کریم برای حافظان
- 4 - 5 - 9 - تأییدیه سازمان برای اهداکنندگان مجموعه نفیس به این سازمان
- 4 - 5 - 10 - حکم قهرمانی برای قهرمانان ملی و جهانی
- ماده 5- امور اجرایی و مالی عضویت**
- 5 - 1 - ساعات کاری و امور اجرایی:
- 1-1-5- بخش عضویت کتابخانه ملی هر هفته از شنبه تا چهارشنبه به غیر از روزهای تعطیل رسمی از ساعت 8:00 الی 15:15 آماده خدمات رسانی به متقاضیان می باشد.
- 5 - 1 - 2 - بخش عضویت سازمان مسئول بررسی و تأیید شرایط عضویت برای مراجعان و تعیین سطوح عضویت آنان است.
- 5 - 1 - 3 - صدور کارت عضویت صرفاً پس از ثبت نام اینترنتی و مراجعه حضوری متقاضی در زمان مقرر به بخش عضویت انجام خواهد شد.
- 5 - 1 - 4 - حضور شخص متقاضی، برای ارائه مدارک و دریافت کارت عضویت الزامی است.
- 5 - 1 - 5 - کارت عضویت سازمان با توجه به شرایط ذکر شده در آیین نامه عضویت با سطوح مشخص شده در ماده 2 صادر می شود.
- 5 - 2 - هزینه ها:

5 - 2 - 1 - تعیین هزینه عضویت و صدور کارت المثنی هر ساله بر اساس مدت زمان عضویت برای دوره های یکساله، دوساله و سه ساله توسط هیأت اجرایی سازمان، مذکور در تبصره 2 ماده 36 آیین نامه مالی و معاملاتی تعیین و ابلاغ می گردد .

5 - 2 - 2 - هزینه های عضویت، در ابتدای هر سال توسط اداره پذیرش و عضویت برآورد و به هیأت اجرایی پیشنهاد می گردد.

5- 3 - 2 - کارت عضویت برای اعضای ویژه و اهداکنندگان مجموعه های نفیس، بازنشستگان دستگاههای دولتی، حافظان کل قرآن کریم، شاغلان و بازنشستگان سازمان و نیز خانواده درجه یک آنان، جانبازان و ایثارگران و خانواده درجه یک آنها، خانواده درجه یک شهدا و نیز معلولین جسمی - حرکتی ، نابینایان، کم بینایان و ناشنوایان رایگان صادر می گردد.

5- 4 - 2 - هزینه صدور کارت برای کتابداران و دانشجویان رشته کتابداری و کارکنان شرکتی شاغل در سازمان به صورت نیم بها دریافت می گردد. صورت نیم بها دریافت می گردد.

5 - 5 - 2 - متقاضیان عضویت ، هزینه های مربوطه را به شماره حساب 2170409001002 بانک ملی ایران، شعبه کتابخانه ملی (کد 1205) به نام « رابط تمرکز وجوه خدمات فرهنگی و اطلاع رسانی» واریز و فیش آن را هنگام ثبت نام به بخش صدور کارت ارائه دهند همچنین افرادی که داری یکی از کارتهای بانکی عضو شبکه شتاب هستند، هنگام مراجعه می توانند مبلغ مورد نظر را از طریق دستگاه کارت خوان مستقر در محل صدور کارت بپردازند.

ماده 6- تعویض و تمدید و صدور المثنی:

6 - 1 - تعویض کارت عضویت در صورت خرابی، شکستگی و... پس از دریافت درخواست و پرداخت هزینه مربوط انجام خواهد گرفت.

6 - 2 - تعویض

کارت عضویت در صورت تغییر شرایط (مانند ارتقاء سطح تحصیلات یا احراز شرایط دریافت سطوح بالاتر) پس از واریز هزینه مربوط انجام خواهد گرفت.

6 - 3 - تمدید کارت عضویت در پایان اعتبار و پس از برخورداری از شرایط و پرداخت هزینه های مربوط، انجام خواهد گرفت.

- 6 - 4- در هنگام تمدید کارت و در صورت تغییر شرایط عضویت ارائه مدارک لازم جهت احراز شرایط جدید الزامی است و در غیر این صورت همان سطح قبلی هنگام تمدید لحاظ می گردد. لازم به ذکر است دانشجویان و طلاب دارای شرایط عضویت در هر نوبت تمدید لازم است کارت دانشجویی معتبر و گواهی اشتغال به تحصیل ارائه نمایند.
- 6 - 5- صدور کارت المثنی پس از دریافت درخواست و پرداخت هزینه مربوطه انجام خواهد گرفت.
- 6 - 6- اعضا موظفند پس از مفقود شدن کارت عضویت، مراتب را فوراً به اطلاع بخش عضویت برسانند.
- 6 - 7- در صورت پیدا شدن کارت اولیه پس از صدور کارت المثنی متقاضی موظف است آن را به بخش عضویت سازمان تحویل دهد.

فصل سوم: سایر مقررات

- ماده 7- تکمیل فرم تقاضای عضویت و صدور کارت عضویت به منزله آگاهی کامل اعضا از مقررات ذکر شده در این آیین نامه می باشد و ادعای جهل نسبت به مقررات مذکور پذیرفته نیست.
- ماده 8- عدم رعایت مقررات کتابخانه عمومی و تالارهای تخصصی یا هر کدام از بخشهای سازمان با توجه به نوع آن موجب تذکر، تعلیق یا ابطال کارت عضویت با نظر کمیته ویژه عضویت می گردد.
- ماده 9- ابطال کارت عضویت با توجه به مقررات ذکر شده در این آیین نامه، پس از تأیید کمیته ویژه عضویت انجام می گیرد.
- ماده 10- استفاده از کارت عضویت فقط برای صاحب کارت مجاز بوده و هرگونه جابجایی یا استفاده از کارت دیگران ممنوع است.

- ماده 11- ارائه هرگونه خدمات در سازمان صرفا با ارائه کارت عضویت امکان پذیر است.
- ماده 12- هر گونه کپی و عکسبرداری از منابع بدون داشتن مجوز ممنوع است.
- ماده 13- منابع، تجهیزات و ساختمان های سازمان جزء میراث ملی و فرهنگی کشور و جزو اموال دولتی محسوب می گردد و نگهداری و حفظ آن وظیفه همگان می باشد. لذا با اعمالی چون خدشه دار کردن میز و صندلی، آسیب رساندن به کتابها و منابع کتابخانه، هر نوع خط کشی و علامت گذاری در منابع، گذاشتن هر نوع وسیله از جمله قلم و ... بین صفحات کتابها، اختلال در سیستم های رایانه ای و موارد مشابه و هر گونه وارد آوردن ضرر و زیان به تجهیزات و ساختمان های سازمان علاوه بر لغو عضویت، موجب پیگرد قانونی خواهد شد.
- ماده 14- مجموعه منابع کتابخانه ملی (به جز منابع موجود در مخزن کتابخانه عمومی) صرفا برای استفاده در تالارهای مطالعه است و به خارج از کتابخانه امانت داده نمی شود.
- ماده 15- کتابهای هر تالار مخصوص مطالعه همان تالار است. خروج و حتی جابجایی آنها در بین طبقات و تالارها ممنوع می باشد.
- ماده 16- میزان بهره مندی از میزان خدمات اطلاع رسانی با توجه به سطوح عضویت تعریف می شود.
- ماده 17- رعایت کامل پوشش اسلامی و حفظ شئون دینی، فرهنگی و اجتماعی در بخش های داخلی و بیرونی سازمان الزامی است. در صورت مشاهده موارد تخلف، مراتب در کمیته ویژه عضویت، مطرح و تصمیم مقتضی (تذکر، تعلیق و ابطال کارت عضویت) اتخاذ خواهد شد.
- ماده 18- استعمال دخانیات در کل محوطه سازمان اکیدا ممنوع است.
- ماده 19- رعایت سکوت و ایجاد آرامش لازمه مطالعه و تحقیق است بنابراین حفظ سکوت در سالن ورودی و تالارهای مطالعه الزامی می باشد.
- ماده 20- همراه داشتن کیف، کتاب، دفتر و سر رسید در سالن ورودی و تالارهای مطالعه ممنوع است.
- ماده 21- همراه داشتن هرگونه مواد خوراکی و آشامیدنی و تنقلات در سالن ورودی و تالارهای مطالعه ممنوع است. ماده 22- کتب و منابع اطلاعاتی که بدون حضور عضو بر روی میزهای مطالعه قرار داده شده (حداکثر تا نیم ساعت) توسط مسئولین تالارها گردآوری و به مخازن تحویل داده می شوند و در مواقع ضروری صندلی به عضو دیگر اختصاص داده میشود.
- ماده 23- ارسال درخواست جهت امانت منابع از مخازن، تا یک ساعت و نیم قبل از اتمام کار مخازن امکانپذیر بوده و به درخواست های پس از آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- ماده 24- آخرین زمان تحویل منابع امانت گرفته شده به مخازن، حداکثر نیم ساعت قبل از اتمام کار مخازن است. این آیین نامه در 3 فصل، 24 ماده، 100 بند و 10 تبصره به تصویب هیات امنای سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ج.ا.ا.

نوع مستند: سند

موضوع: آیین نامه

اسلامی ایران رسید.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران